

3. Shrnutí výsledků projektu demografie podniků

Předmětem analýzy je populace ekonomických subjektů v ČR s mezinárodním srovnáním v rámci společného mezinárodního projektu koordinovaného Eurostatem. Výsledky se opírají o analýzu dat provedenou na základě společné metodiky a vycházejí z populace ekonomických subjektů tak, jak byla vytvořena z registru ekonomických subjektů.

Počet ekonomických subjektů v ČR i přes klesající míru růstu neustále roste. Na celkové populaci ekonomických subjektů se podílejí 80% fyzické osoby, i když je patrný pozvolný růst podílu právnických osob a pozvolný pokles fyzických osob v rozmezí 2% za celé období 2000 - 2004.

Demografie podniků přináší základní charakteristiky na základě vyhodnocení dat za roky 2000 - 2003 pro populace podniků:

Aktivní podniky

Počet aktivních podniků se v období 2000 – 2003 plynule zvýšil až o 4,09% a dosáhl výše 1 021 189 aktivních podniků, což představuje polovinu celkové populace ekonomických subjektů zahrnutých do BDP v roce 2003. Podíl aktivních podniků na počtu ekonomických subjektů zahrnutých do BDP se od roku 2000 snižuje – od 52,8% v roce 2000 až po 50,3% v roce 2003. Klesající trend podílu aktivních podniků mají fyzické osoby a do roku 2002 byl i u právnických osob, v roce 2003 podíl aktivních podniků právnických osob poprvé vzrostl (viz tabulka č. 9 v příloze).

Celková průměrná velikost aktivního podniku dosahuje výše 4,4 zaměstnaných osob, u právnických osob se pohybuje v rozmezí 22 - 23 zaměstnaných osob, u fyzických osob dosahuje 1,6 zaměstnaných osob.

Vzniklé podniky

Podíl vzniklých podniků na populaci aktivních podniků se pohybuje kolem 10%, v mezinárodním srovnání se v rámci nových členských zemí EU pohybuje ČR na dolní hranici, která je v těchto zemích nad 10% s výjimkou Slovinska (7,1%), v zemích EU-15 se pohybuje v rozmezí 6% - 9%.

Vzniklé podniky se podílejí na celkové zaměstnanosti v průměru 3,6%, což představuje střední hodnotu v mezinárodním srovnání, kde se podíl zaměstnanosti pohybuje v rozmezí 2% - 5%.

Průměrná velikost vzniklých podniků dosahuje 1,5 zaměstnané osoby, u právnických osob se pohybuje kolem 4,4 zaměstnaných osob, u fyzických osob je na úrovni 1,1 zaměstnané osoby; v mezinárodním srovnání se ČR pohybuje uvnitř intervalu, tj. mezi 1 - 2 zaměstnanými osobami.

Přežívající podniky

V průměru 80% podniků přežívá jeden rok po svém vzniku a 66% podniků přežívá dva roky od svého vzniku, v mezinárodním srovnání v ČR přežívá nejméně podniků jeden rok po svém vzniku, v ostatních zemích se pohybuje přežití v rozmezí od 81,6% do 98,4%.

Průměrná velikost podniků se postupně zvyšuje z průměru 1,5 zaměstnané osoby v roce vzniku o 0,3 - 0,5 zaměstnané osoby za rok přežití.

Zaniklé podniky

Podíl zaniklých podniků na populaci aktivních podniků se pohybuje v rozmezí 9% - 10%, v mezinárodním srovnání se pohybuje míra zániku v rozmezí 4,4% - 14,7%

Zaniklé podniky se v roce svého vzniku podílejí na celkové zaměstnanosti v průměru 2,9%. Průměrná velikost zaniklých podniků dosahuje 1,3 zaměstnané osoby, u právnických osob 3,3 zaměstnané osoby, u fyzických osob 1,1 zaměstnané osoby.

Závěrem

Celkové výsledky za ČR jsou srovnatelné s ostatními zeměmi EU, které se účastní projektu. Projekt bude i nadále pokračovat a bude tak poskytovat možnosti srovnávat data v delší časové řadě.